

היום נלמד בעזרת ה':

עירובין דף ב

מן התורה אסור להוציא לרשות הרבים בשבת. רשות הרבים היא כשיש בה לפחות 16 אמה רוחב, ומפולשת משני הצדדים.

מבוי אין בו 16 אמה, או שיש בו אבל אינו מפולש משני צדדיו, אלא ראשו אחד פתוח לרה"ר וראשו השני סתום. ומותר לטלטל בו מן התורה, אלא שרבנן גזרו שלא לטלטל בו שמא יבואו להתיר לטלטל אף ברה"ר, והתירו לטלטל בו רק כשעשו בו לחי (= קנה או לוח נעוץ בראשו של אחד מהכתלים) או קורה (= המונחת מעל שתי הכתלים) להיכר שלא יבואו להתיר טלטול ברה"ר.

משנה: מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה, והוא רוצה להניח את הקורה על גבי שתי כתליו, ימעט, כלומר ינמיך את הקורה שלא תהיה מעל עשרים אמה גובה. ולדעת רבי יהודה אינו צריך למעט.

ואם הוא רחב יותר מעשר אמות, ימעט, כיון שפתח שרחב יותר מעשר אמות אינו קרוי 'פתח' אלא פרצה, וצריך לנעוץ שם קנים כדי למעט את הרוחב, ואם יש למבוי צורת הפתח (= לחי מכל צד וקורה מעליהן) אינו צריך למעט.

גמרא: חכמים למדו את דיני גובה ורוחב המבוי מפתחו של היכל בית המקדש, שהיה גובהו עשרים אמה ורחבו עשר אמות. ורבי יהודה למד זאת מפתחו של אולם בית המקדש, שהיה גובהו ארבעים אמה ורוחבו עשרים אמות. (= בבית המקדש היה אולם שממנו נכנסו להיכל, בהיכל היו מזבח הזהב, השולחן, והמנורה).

המשכן קרוי 'מקדש' שנאמר "וַיִּנְתֵּי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם", וכשנאמר פסוק זה היה זה כבר לאחר שהוקם המשכן, ובהכרח שכוונת הפסוק שהקב"ה מבטיח להם בעתיד את בית המקדש. והמקדש קרוי 'משכן' שנאמר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם", ופסוק זה נאמר במלאכת המשכן.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

רבנן ורבי יהודה לא למדו את דיני רוחב המבוי מפתח חצר המשכן שהיה רחב עשרים אמות (= רוחב חצר המשכן היה חמישים אמה, וסתמו אותו מכל צד בקלעים רחבים חמש עשרה אמה, נשאר עשרים אמות רוחב הפתח), משום שהוא קרוי 'פתח שער החצר' ולא 'פתח' סתם. טעם אחר: החמש עשרה אמה של הקלעים הכוונה לגובה ולא לרוחב, ולרוחב פתח החצר לא ניתנה מידה ואי אפשר ללמוד מכך לפתח המבוי.

לדעת רב חסדא - רבי יהודה למד את דיני מבוי מפתחיהם של מלכים שהם גבוהים הרבה.

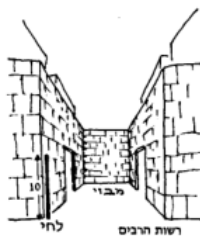
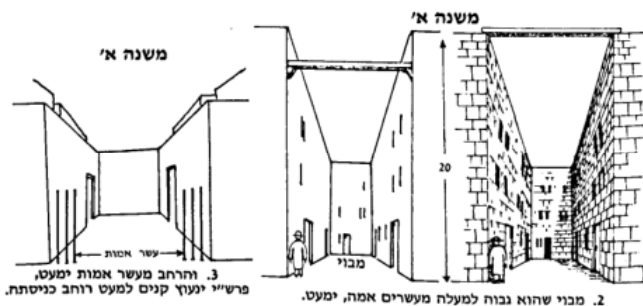
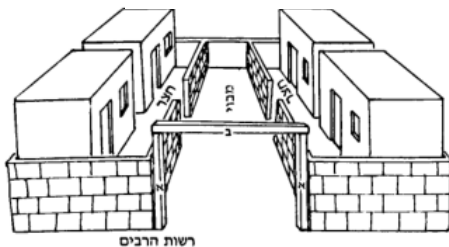
לדעת רבנן למרות שלפתחו של היכל היו דלתות, במבוי לא צריך דלתות, לפי שדלתות ההיכל היו עשויות לצניעות בעלמא.

ראה ציורים בדף הבא

(המשך מדף קודם ↑)

צורת הפתח

[הציורים נלקחו מספר 'פירוש חי']

